

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

Obsah:

▲ Jablka Gloster tř. V.....	12,20 Kč/kg
▲ Jablka Golden Delicious tř. V.....	13,60 Kč/kg
▼ Jablka Idared I. jak. tř.....	9,50 Kč/kg
▲ Jablka Jonagold tř. V.....	13,20 Kč/kg
▼ Jablka Jonagold I. jak. tř.....	11,70 Kč/kg
▲ Jablka Zvonkové I. jak. tř.....	8,40 Kč/kg

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	3
Informace ze zahraničních trhů.....	4
Aktuality.....	7

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

V 18. týdnu roku 2009 se ve srovnání se 17. týdnem zvýšila průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Gloster třídy V, a to o 0,70 Kč/kg na 12,20 Kč/kg, tj. o 6,0 %. Stoupla také CZV jablek odrůdy Golden Delicious třídy V o 1,10 Kč/kg na 13,60 Kč/kg, tj. o 8,6 %. Průměrná CZV jablek odrůdy Idared I. jak. třídy vzrostla o 0,50 Kč/kg na 9,50 Kč/kg, tj. o 5,3 %. Dále se zvýšila průměrná CZV jablek odrůdy Jonagold třídy V o 1,10 Kč/kg (tj. o 8,8 %) na 13,20 Kč/kg, zároveň stoupla CZV I. jak. třídy, a to o 0,80 Kč/kg (tj. o 7,2 %) na 11,70 Kč/kg. Za sledované období vzrostla CZV jablek odrůdy Zvonkové I. jak. třídy, a to o 0,60 Kč/kg (tj. o 7,4 %) na 8,40 Kč/kg.

Obchodní ceny

V 18. týdnu tohoto roku klesla průměrná obchodní **nákupní cena (NC)** jablek odrůdy Golden Delicious z dovozu oproti 16. týdnu o 0,40 Kč/kg (tj. o 2,7 %) na 15,10 Kč/kg. Jejich obchodní **odbytová cena (OC)** naproti tomu vzrostla o 2,40

Kč/kg na 18,10 Kč/kg, tj. o 15,3 %. Poklesla také průměrná OC jablek odrůdy Jonagored z dovozu, a to o 1,20 Kč/kg (tj. o 7,4 %) na 14,50 Kč/kg. K nárůstu NC došlo u bílého hroznového vína z dovozu, a to o 5,70 Kč/kg (tj. o 19,8 %) na 34,40 Kč/kg, naproti tomu jejich OC stoupla pouze mírně o 0,50 Kč/kg na 38,- Kč/kg, tj. o 1,4 %. Za sledované období vzrostla také průměrná NC modrého hroznového vína z dovozu, a to o 1,60 Kč/kg (tj. o 4,6 %) na 37,- Kč/kg, jejich průměrná OC vyskočila o 6,90 Kč/kg na 45,50 Kč/kg, tj. o 17,8 %. K mírnému snížení průměrné NC došlo u banánů, a to o 0,50 Kč/kg, jejich OC klesla o 2,50 Kč/kg (tj. o 7,3 %) na 31,40 Kč/kg. Oproti předcházejícímu období se zvýšila průměrná OC bílých grapefruitů o 1,20 Kč/kg na 18,90 Kč/kg, tj. o 6,9 %. V 18. týdnu výrazně stoupla průměrná NC mandarinek, a to o 3,30 Kč/kg (tj. o 20,1 %) na 19,70 Kč/kg, OC se zvýšila o 1,10 Kč/kg na 24,90 Kč/kg, tj. o 4,6 %.

Koncem dubna se pravděpodobně omezí obchod s jablky

Důvodem nebude chuť kupovat polské jablka ale skutečnost, že od 19. dubna začínají za východní hranicí svátky, které potrvají až do 25. dubna.

Již nyní je vidět omezený pohyb ruských kamiónů na polských velkoobchodních. Například z velkoobchodnice v Sandomierzu odjíždí denně 20 kamiónů, což je až 10krát méně než ve špičce sezóny. Po skončení svátku se předpokládá návrat obchodníků. Nákupům polských jablek ani neuškodilo další zvýšení cel ze strany Ukrajiny. Předpokládá se, že transport jednoho kamiónu jablek se tímto zavedením cel prodražil o 2 tis. USD

v porovnání s lednem 2009. Ale i přes toto zdražení jsou polské jablka nejlevnější v celé Evropě. Východní obchodníci nakupují jablka v průměru za 0,8 Zl/kg (5,00 Kč/kg). Zároveň v Moskvě se jablka prodávají za 4 - 5 Zl/kg (25,- až 31,25 Kč/kg).

Pro západní producenty je složité se dostat na tyto ceny. Jelikož velkoobchodní cena je 0,4 až 0,5 €/kg a maloobchodní 2,- €/kg.

Západní ovocnáři kritizují polské, že prodávají jablka příliš levně. V současné době na Západě Evropy je zásoba jablek o 1/5 vyšší než před rokem.

Pramen: Marketing ovoce č. 8, Ovocnářská unie ČR

Informace o cenách ovoce v ČR

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 17. - 18. týden 2009

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	18. týden			17. týden			Změna prům. CZV 18./17. t. 2009 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Braeburn	I.	10,00	11,50	10,50			*	.
Gloster	V.	11,00	13,10	12,20	11,00	12,00	11,50	+ 6,0
	I.	8,50	12,80	10,50	8,50	12,80	10,40	+ 1,3
Golden Delicious	V.	12,00	19,00	13,60	8,00	14,00	12,50	+ 8,6
	I.	9,00	17,00	11,70	9,00	16,00	11,20	+ 4,0
Idared	V.	10,00	16,00	11,10	8,50	13,00	10,60	+ 5,2
	I.	7,00	14,00	9,50	7,00	12,80	9,00	+ 5,3
Jonagold	V.	11,00	20,00	13,20	9,50	18,00	12,10	+ 8,8
	I.	8,50	18,00	11,70	8,50	16,00	10,90	+ 7,2
Rubín	V.	11,00	12,00	11,60	11,00	12,00	11,60	0,0
	I.	8,50	13,70	10,70	8,50	13,70	10,70	0,0
Šampion	I.	8,00	10,00	9,50	8,00	10,00	9,30	+ 2,2
Zvonkové	V.	8,50	11,00	9,80	8,50	10,50	9,30	+ 5,4
	I.	7,50	9,50	8,40	7,50	8,00	7,80	+ 7,4

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 18. týden 2009

Kč/kg

Druh, odrůda	Nákupní cena				Odbytová cena			
	min.	max.	průměr	±18/16	min.	max.	průměr	±18/16
Jablka Golden Delicious D	13,90	18,20	15,10	- 0,40	14,80	21,20	18,10	+ 2,40
Idared T			*		12,00	15,20	13,90	.
Idared D			*		8,90	13,70	11,70	- 0,10
Jonagored D			*		12,00	17,90	14,50	- 1,20
Jahody (250 g) D			*		31,90	34,90	33,70	- 2,00
Hrušky D	20,00	29,10	24,10	- 0,30	22,90	34,10	29,70	+ 0,30
Vinné hrozny bílé	28,00	43,10	34,40	+ 5,70	22,50	50,70	38,00	+ 0,50
Vinné hrozny modré	33,00	42,20	37,00	+ 1,60	39,50	49,00	45,50	+ 6,90
Banány	24,80	27,40	26,60	- 0,50	28,50	33,90	31,40	- 2,50
Citrony	11,50	17,30	14,30	- 0,80	12,50	20,20	17,70	- 0,60
Grapefruity bílé			*		18,40	19,50	18,90	+ 1,20
Grapefruity červené	16,10	18,50	17,00	- 1,30	18,90	24,00	21,90	- 0,90
Mandarinky	15,10	24,90	19,70	+ 3,30	21,00	32,30	24,90	+ 1,10
Pomeranče	12,30	22,50	16,30	- 0,50	13,70	26,50	19,50	- 0,50
Ananas (ks)	18,50	45,20	28,10	- 1,00	21,60	53,20	32,60	- 0,80
Kiwi volné			*		29,00	35,40	31,30	+ 0,10
Mango (ks)			*		17,90	19,90	18,90	0,00
Kiwi ks			*		2,60	3,70	3,10	+ 0,20

Poznámka: Nákupní cena = cena zboží fco rampa velkoobchodu bez DPH, Odbytová cena (OC) = cena, za kterou je zboží odebráno ve skladě, tj. bez dopravy a bez DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), D = dovoz, T = tuzemské, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.

Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2008, 2009

Kč/kg

Druh/týden	47.	48.	49.	50.	51.	2.	4.	6.	8.	10.	12.	15.	17.
Jablka	24,47	24,72	24,92	25,07	24,62	25,26	24,66	25,61	26,00	27,23	27,79	28,03	28,12
Banány	28,19	28,74	28,19	27,64	25,58	28,99	29,94	32,97	34,16	37,07	41,44	41,01	36,60
Pomeranče	28,35	27,34	27,38	25,61	24,92	27,60	25,90	28,11	27,76	29,23	30,69	29,90	30,67

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 18. týden (k 29.4 2009)

HUF/kg

Druh, odrůda	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Jablka Golden	90	-	170	-
Idared	90	100	120	-
Jonagold	90	100	120	-
Jonagored	-	120	120	-
Jahody	-	1 400	1 050	1 200

Poznámka: Producentké ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.
Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intéze

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 14.4. - 16.4. 2009

EUR/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±16./14. t.	cenové rozpětí	průměr	±16./14. t.
Jablka T						
Golden Delicious + 70 mm	0,34 - 0,56	0,49	+ 0,04	-	-	-
Idared + 70 mm	0,30 - 0,45	0,37	- 0,01	-	-	-
Jonagold + 70 mm	0,33 - 0,56	0,47	+ 0,04	-	-	-
ke zpracování	0,04 - 0,10	0,08	.	-	-	-
Jablka D						
Golden Delicious	-	-	-	0,42 - 1,00	0,62	+ 0,02
Idared	-	-	-	0,35 - 0,84	0,53	+ 0,04
Hrušky D	-	-	-	0,79 - 1,45	1,08	- 0,05
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	1,39 - 2,10	1,60	- 0,04
Švestky D	-	-	-	1,60 - 1,85	1,70	+ 0,13
Ananas (ks)	-	-	-	0,83 - 1,42	1,08	+ 0,11
Citrony	-	-	-	0,51 - 1,10	0,70	- 0,03
Grapefruity bílé	-	-	-	0,36 - 1,16	0,81	- 0,01
Mandarinky	-	-	-	0,78 - 1,19	0,98	0,00
Mango (ks)	-	-	-	0,72 - 1,00	0,81	+ 0,02
Pomeranče	-	-	-	0,58 - 1,10	0,80	+ 0,02
Banány	-	-	-	1,01 - 1,25	1,17	- 0,13
Kiwi	-	-	-	1,05 - 1,70	1,40	+ 0,10
Kiwi košík (ks)	-	-	-	0,73 - 1,10	0,92	+ 0,04

Poznámka: - = údaj není k dispozici.
Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Cena banánů klesla

Ve 16. týdnů roku 2009 byly v nabídce velkoobchodů především jablka z dovozu, jejichž ceny se u I. jak. třídy pohybovaly od 0,39 EUR/kg do 1,- EUR/kg. U odrůdy Golden Delicious z dovozu se průměrná cena zvýšila o 3,3 % na 0,62 EUR/kg. Výraznější nárůst ceny, a to až o 8,2 % na 0,53 EUR/kg, byl zaznamenán u jablek odrůdy Idared z dovozu. Domácí jablka I. jak. třídy se ve velkoobchodech prodávala v rozpětí cen od 0,37 EUR/kg až do 0,75 EUR/kg. Průměrná odbytová cena jablek všech prodávaných odrůd z domácí produkce v 16. týdnů byla 0,53 EUR/kg, tedy nižší oproti 14. týdnů o 5,2 %. Ceny jednotlivých odrůd domácích jablek nebyly uváděny nedostatečným počtu hlášení. V porovnání se 14. týdnem oslabila odbytová cena importovaných hrušek o 4,4 % na 1,08 EUR/kg.

V 16. týdnů pokračoval trend poklesu cen hroznového vína, který začal v 10. týdnů tohoto

roku. Průměrná odbytová cena bílého hroznového vína z dovozu se snížila o 2,4 % na 1,60 EUR/kg. U červeného hroznového vína došlo ke snížení ceny o 3,2 % na 1,51 EUR/kg.

Odbytové ceny citrusových plodů se stabilizovaly u mandarinek na úrovni 0,98 EUR/kg. U citronů průměrná cena klesla o 4,1 % na 0,70 EUR/kg. V případě bílých, červených a růžových grapefruitů ceny také klesly o 1,2 % na 0,81 EUR/kg a 0,85 EUR/kg. Posílila pouze odbytová cena pomerančů, a to o 2,6 % na 0,80 EUR/kg.

Průměrná odbytová cena banánů po dlouho trvajícím růstu výrazně klesla o 10,0 % na 1,17 EUR/kg.

V porovnání se 14. týdnem tohoto roku stoupla odbytová cena kiwi balených v košíku o 3,4 % na 0,92 EUR/košík. Nárůst odbytových cen jsme zaznamenali také u ananasu (+ 10,2 %), manga (+ 3,8 %) a u avokáda (+ 19,7 %).

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 21.4. – 23.4.2009

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Lublin	Poznaň	Samdomierz
	23.4.	21.4.	22.4.	22.4.
Jablka Cortland	1,33 - 2,33	1,33 - 1,47	1,33 - 1,47	-
Elstar	1,33 - 2,00	-	1,33 - 1,47	-
Gala	1,20 - 2,00	1,87 - 1,87	1,47 - 1,47	-
Gloster	1,00 - 2,00	1,33 - 1,67	1,33 - 1,47	0,60 - 0,80
Golden	1,33 - 2,33	1,73 - 2,00	1,33 - 1,67	-
Jonagored	1,33 - 2,00	-	1,20 - 1,33	0,70 - 0,85
Ligol	1,33 - 2,33	1,80 - 2,00	1,33 - 1,47	0,80 - 1,20
Lobo	1,33 - 2,00	1,33 - 1,60	1,33 - 1,47	0,70 - 1,00
Šampion	1,33 - 2,00	1,33 - 1,87	1,33 - 1,47	0,70 - 1,00
Hrušky	2,00 - 5,50	-	-	-
Banány	5,25 - 6,30	5,10 - 5,80	5,28 - 5,56	5,20 - 5,90
Citrony	2,80 - 3,50	2,70 - 3,80	3,00 - 3,60	3,40 - 3,60
Mandarinky	5,20 - 7,00	3,50 - 6,00	5,00 - 6,50	5,00 - 5,50
Pomeranče	3,40 - 5,00	2,50 - 4,80	3,50 - 4,50	3,00 - 4,70

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Nizozemí - tržnice Rotterdam

Datum zjištění ceny: 24.4. 2009

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	JAR	18 kg	22,49
Royal Gala	JAR	18 kg	18,86
Hrušky Williams	Argentina	15 kg	16,21
Vinné hrozny Thompson bez pecek	Chile	4,5 kg	9,26
Citrony	Španělsko	15 kg	10,26
Grapefruity Star Ruby	Izrael	16 kg	13,43
Kiwi	Itálie	10 kg	10,26
Pomeranče Late Navel	Maroko	15 kg	11,58

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 28.4.2009

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Francie	1 kg	1,24
Granny Smith	Francie	1 kg	1,24
Royal Gala	Francie	1 kg	1,14
Hrušky Conference	Belgie	1 kg	1,86
Banány	Jamajka	1 kg	1,24
Citrony	Španělsko	1 kg	1,17
Grapefruity červené	USA	1 kg	1,17
Jahody (250 g)	Španělsko	1 ks	0,88
Pomeranče	Španělsko	1 kg	1,17
Švestky	Chile	1 kg	2,78
Vinné hrozny Crimson	Chile	1 kg	2,60

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Ceny vybraných druhů ovoce ve Španělsku

EUR/kg

Druh ovoce	Producenti			Velkoobchod			Maloobchod		
	16. týden	17. týden	± %	16. týden	17. týden	± %	16. týden	17. týden	± %
Citrony	0,08	0,10	+ 25,00	0,51	0,52	+ 1,96	1,39	1,39	0,00
Hrušky	0,74	0,74	0,00	1,14	1,16	+ 1,75	1,89	1,89	0,00
Jablka	0,36	0,33	- 8,33	0,70	0,70	0,00	1,67	1,67	0,00
Klementýnky	-	-	-	0,93	1,00	+ 7,53	1,88	1,88	0,00
Pomeranče	0,26	0,25	- 3,85	0,78	0,76	- 2,56	1,34	1,34	0,00

Pramen: M.A.P.A, Observatorio de precios: origen-destino en alimentación

Jarní práce jsou zatím v předstihu

Netypický průběh počasí letošního jara, kdy z velmi chladného začátku přešlo v dubnu do téměř letních teplot, výrazně urychlil vegetaci zemědělských plodin. Problémy se setím jařin, které zprvu komplikovala omezená možnost nasazení techniky na rozmáčenou půdu polí, tak vystřídaly starosti z nedostatku srážek, protože vysoké teploty a vítr půdu velmi rychle vysušují.

Jak pro Agroweb uvedl Petr Habáň z tiskového oddělení ministerstva zemědělství, i přes nepříznivé podmínky na podzim se až na výjimky podařilo dobře přezimovat ozimům, což je základem úrody. „Kvalita porostů se liší podle regionů a nyní bude velmi záležet na dalším průběhu klimatických podmínek, jestli vegetace dostane potřebné srážky. Určité ochlazení by bylo žádoucí, aby generativní orgány pěstovaných rostlin dostaly čas a dobré podmínky ke svému vývoji,“ uvedl s tím, že na odhady letošní úrody je ještě příliš brzy.

Podle prezidenta Agrární komory ČR Jana Veleby je v současné době první etapa jarních prací, tedy setí jarních obilovin, v podstatě hotová až na některé drobné výjimky ve vyšších polohách, a nyní probíhá druhá etapa, tedy sázení brambor, setí kukuřice. „Sázení brambor je ve druhé polovině a mělo by být hotovo zhruba do konce dubna. Podobně je na tom kukuřice, která se bude dosévat ještě v květnu. Vypadá to tedy, že jarní práce budou letos provedeny včas a kvalitně,“ konstatoval prezident.

Také stav porostů je podle Veleby na většině území na pohled dobrý, nicméně neobvykle vysoké teploty v polovině dubna způsobily, že například řepka začala kvést zhruba o dva týdny dříve než obvykle. „Je na ní vidět, že žene rychle vzhůru a málo odnožila. Takže tam není předpoklad nějakého nadprůměrného výnosu,“ řekl. Stejněho názoru je také předseda Zemědělského svazu ČR Miroslav Jirovský, který mimo jiné konstatoval, že počasí

nahrálo postupu jarních prací, které jsou proti předchozím letům v předstihu. „Také průběh zimy byl příznivý. Od našich členů jsme měli málo signálů o zaorávkách, i když na Moravě byl na části výměry zaoráván mák,“ dodal Jirovský.

Problémem by však mohl být v některých oblastech nedostatek vláhy. „Jaro začalo letos na rozdíl od minulých let velmi dobrou zásobou vláhy, ale jsou oblasti, jako například Vysočina, Jižní Morava nebo Haná, kde už začíná být vláhy zapotřebí,“ uvedl Veleba. Na déšť čekají také středočeští zemědělci, kteří jarní polní práce už většinou ukončili. Podle ředitelky krajské agrární komory Dagmar Mocové například na Mladoboleslavsku nepršelo už pět týdnů.

Dosavadní průběh počasí ale přeje ovocnářům. Díky mimořádně teplým Velikonocím rozkvetly například třešňové sady v okolí Lhenic na Prachaticku, kde se pěstuje nejvíc třešní v jižních Čechách, asi o deset dní dříve, než je běžné, a současné počasí slibuje dobrou úrodu. Pokud budou příznivé i ostatní faktory, které mají vliv na dozrávání plodů, mohlo by letošní léto napravit loňskou extrémně malou sklizeň třešní, uvedl tajemník Unie ovocnářů jižních a západních Čech Petr Leber. Loni zde kvetly třešně až v závěru dubna a bylo chladněji a deštivo, zatímco letos je počasí příznivější. Noci nejsou tak studené, aby květy zmrzly, a je šance, že stromy stihnou odkvést v dubnu, tedy do takzvaných ledových mužů na začátku května.

Podstatné je pro ovocnáře také dostatečné opylování, jenomže včel je zatím méně, než by rozkvetlé sady potřebovaly. V nedalekých Chelčicích, které jsou ovocnářským centrem regionu, mají se včelami už druhým rokem problém kvůli moru. Proto i letos nasadili na pomoc čmeláky, které si laboratorně odchovávali tak, aby vylétli včas a stihli květy opylovat.

Pramen: www.agroweb.cz, 27.4.2009

Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny na vnitřním trhu ve všech stádiích obchodování, při dovozu nebo vývozu, ale i například produkty určené ke zpracování, prošla v několika posledních letech legislativními změnami nezbytnými pro zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace. Jejich cílem je dosažení udržitelné produkce konkurenceschopné na vnitřním i vnějším trhu, snížení výkyvů v příjmech producentů v důsledku krizí na trhu, zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny ve Společenství a pokračování ve snahách odvětví o zachování a ochranu životního prostředí.

Stávající pravidla týkající se čerstvého ovoce a zeleniny jsou obsažena ve velkém počtu nařízení,

z nichž mnohá jsou často obměňována. Vzhledem k rozsahu změn a pro jejich srozumitelnost jsou některá nařízení rušena a prováděcí pravidla včleňována do nových samostatných nařízení.

V úvodu se pro lepší orientaci nejdříve seznámíme s přehledem nařízení a jejich změn.

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny se od roku 2001 řídila dle nařízení Komise (ES) č. 1148/2001 ze dne 12. června 2001 o kontrole shody čerstvého ovoce a zeleniny s obchodními normami a dále nařízením Rady (ES) č. 2200/1996 ze dne 28. října 1996 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou. Tato nařízení byla několikrát doplněna, a to následovně:

- nařízení Komise (ES) č. 2379/2001 ze dne 5. prosince 2001, kterým se mění nařízení (ES) č. 1148/2001 o kontrolách dodržování obchodních norem pro čerstvé ovoce a zeleninu,
- nařízení Komise (ES) č. 46/2003 ze dne 10. ledna 2003, kterým se mění obchodní normy pro čerstvé ovoce a zeleninu, pokud jde o směsi různých druhů čerstvého ovoce a zeleniny v jednom maloobchodním balení,
- nařízení Komise (ES) č. 47/2003 ze dne 10. ledna 2003 doplňující přílohu I, nařízení Rady (ES) č. 2200/1996,
- nařízení Komise (ES) č. 48/2003 ze dne 10. ledna 2003, kterým se stanoví pravidla použitelná na směsi různých druhů čerstvého ovoce a zeleniny v jednom maloobchodním balení,
- nařízení Komise (ES) č. 408/2003 z 5. března 2003 – novelizované nařízení (ES) č. 1148/2001 o kontrole shodnosti čerstvého ovoce a zeleniny s tržními normami,
- nařízení Komise (ES) č. 907/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se doplňují obchodní normy pro čerstvé ovoce a zeleninu s ohledem na prezentaci a označování,
- nařízení Komise (ES) č. 6/2005 ze dne 4. ledna 2005, kterým se opravují nařízení (ES) č. 46/2003 a 47/2003, pokud jde o směsi různých druhů čerstvého ovoce a zeleniny v jednom maloobchodním balení.

Při jednáních pracovních skupin a řídicích výborů Evropské komise v roce 2007 byly zahájeny diskuse týkající se dalšího vývoje obchodních norem a kontroly čerstvého ovoce a zeleniny. Změny odstartoval vznik dalších doplňků, z nichž jeden nařízení Komise (ES) č. 1148/2001 zrušil. Jednalo se o tyto předpisy:

- nařízení Rady (ES) č. 1182/2007 ze dne 26. září 2007, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro odvětví ovoce a zeleniny a kterým se mění směrnice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nařízení (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a ruší nařízení (ES) č. 2202/96,
- nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) a následně nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 ze dne 21. prosince 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zeleniny,
- nařízení Rady (ES) č. 361/2008 ze dne 14. dubna 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní

ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů),

- nařízení Komise (ES) č. 590/2008 ze dne 23. června 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zeleniny a kterým se stanoví odchylka od uvedeného nařízení,
- nařízení Komise (ES) č. 1221/2008 ze dne 5. prosince 2008, kterým se s ohledem na obchodní normy mění nařízení (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zeleniny.

Výše uvedený výčet nařízení působí dojmem zkomplikování právního prostředí společné zemědělské politiky, kdy „základní“ nařízení jsou doplněna souborem nařízení dalších.

Cílem této reformy však byla úprava předpisů v rámci zjednodušení režimu pro odvětví čerstvého ovoce a zeleniny, jejich aktualizace a racionalizace.

Ve snaze porozumět znění nařízení a jejich doplňků, pochopit jejich účel a cíl, stanovit příslušná opatření z nich vyplývající a zajistit jejich správné a jednotné uplatňování nezbývá, než všechna pečlivě prostudovat.

Od 1. července 2009 vstupuje v platnost nové nařízení Komise (ES) č. 1221/2008 a pro usnadnění pochopení pravidel uplatňování kontroly čerstvého ovoce a zeleniny zde uvádíme nejdůležitější změny:

1. Zrušení některých obchodních norem, tedy snížení počtu obchodních norem EU

Použití obchodních norem pro čerstvé ovoce a zeleninu bylo posouzeno na základě jejich významu a obchodování a došlo ke zrušení celkem 26 norem, takže od 1. 7. 2009 zůstává v platnosti pouze 10 obchodních norem.

Pro připomenutí platnosti obchodních norem EU je třeba dodat, že obchodní normy, tzv. nařízení Komise platí pro obchodování mezi členskými státy EU, dále pro dovoz ze třetích zemí a vývoz do třetích zemí. V případě absence obchodní normy EU je možno použít ČSN, avšak pouze pro produkty země původu ČR.

2. Vznik nové obchodní normy tzv. Všeobecné obchodní normy

Všeobecná obchodní norma bude použita pro hodnocení podmínek jakosti pro každý produkt, pro který neexistuje obchodní norma Společenství. Tato norma zahrnuje minimální požadavky na jakost, minimální požadavky na zralost, odchylky a označování země původu produktu. Už z názvu této normy vyplývá její obsah, kdy např. minimální požadavky na zralost jsou velmi všeobecné, odchylky jsou jednotně 10 % a označování tvoří pouze označení produktu země původu.

3. Další změny

Zahrnují například změnu hmotnosti maloobchodního balení čerstvého ovoce a zeleniny obsahující směs různých druhů ze tří na pět kilogramů a změnu označování, kdy země původu jsou nahrazeny dle potřeby jedním z následujících označení:

- směs ovoce a zeleniny ES,
- směs ovoce a zeleniny nepocházející z ES,
- směs ovoce a zeleniny pocházející z ES i mimo ES.

ČR stejně jako mnoho členských států opakovaně vyjádřila nesouhlas s redukcí norem jakosti z původního počtu 36 na počet 10 z následujících důvodů:

- zrušení 26 obchodních norem navozuje snížení možnosti kontroly trhu, snížení zamezení nevyhovujících dovozů ze třetích zemí a v neposlední řadě omezení pro spotřebitele při výběru a orientaci. Zařazení do jakostních tříd je základem pro možnost výběru spotřebitele, kdy orientace dle označení jakostních tříd je informace pro kupujícího, že daný produkt odpovídá určitému standartu a charakteristice. Možnost výběru je přirozenou základní možností spotřebitele, kdy bez poskytnutí těchto informací nelze zajistit výběr dle kvality a jakosti,
- pokud se usiluje o zjednodušení kontroly, mělo by se jednat o změnu kontrolních metod, ne jako v tomto případě, zrušení nařízení týkajících se jednotlivých produktů,
- tento směr se přibližuje snížení míry kontrolovatelnosti a tím snížení kvality čerstvého ovoce a zeleniny na trhu,
- v minulosti proběhlo mnoho investic ze strany pěstitelů a obchodníků do systémů kontroly jakosti, což by nyní zůstalo prakticky nevyužité a systémy by se staly nerentabilní,
- v důsledku tohoto procesu snižování počtu norem dojde k poklesu ekonomické hodnoty produktů, pokud nebudou obchodovány dle norem,
- naopak pro některé produkty by bylo potřeba zavést více kritérií, ne je úplně zrušit.

Dále mělo ČR výhrady k Všeobecné obchodní normě. Vzhledem k jejímu nedostatečnému obsahu, který nekoresponduje pro použití v případě produktů nemajících nařízení.

Zrušené obchodní normy

- nařízení Komise (ES) č. 2288/97 ze dne 18. listopadu 1997, kterým se stanoví obchodní norma pro česnek,
- nařízení Komise (ES) č. 963/98 ze dne 7. května 1998, kterým se stanoví obchodní normy pro květák a artyčoky,
- nařízení Komise (ES) č. 730/1999 ze dne 7. dubna 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro mrkev,
- nařízení Komise (ES) č. 1168/1999 ze dne 3. června 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro švestky,

- nařízení Komise (ES) č. 2377/1999 ze dne 9. listopadu 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro chřest,
- nařízení Komise (ES) č. 2561/1999 ze dne 3. prosince 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro hrachové lusky,
- nařízení Komise (ES) č. 851/2000 ze dne 27. dubna 2000, kterým se stanoví obchodní norma pro meruňky,
- nařízení Komise (ES) č. 2396/2001 ze dne 7. prosince 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro pór,
- nařízení Komise (ES) č. 1284/2002 ze dne 15. července 2002, kterým se stanoví obchodní norma pro lískové ořechy ve skořápce,
- nařízení Komise (ES) č. 1466/2003 ze dne 19. srpna 2003, kterým se stanoví obchodní norma pro artyčoky a kterým se mění nařízení (ES) č. 963/98,
- nařízení Komise (ES) č. 1757/2003 ze dne 3. října 2003, kterým se stanoví obchodní norma pro cukety a kterým se mění nařízení (EHS) č. 1292/81,
- nařízení Komise (ES) č. 214/2004 ze dne 6. února 2004, kterým se stanoví obchodní normy pro třešně a višně,
- nařízení Komise (ES) č. 1862/2004 ze dne 26. října 2004, kterým se stanoví obchodní norma pro melouny vodní,
- nařízení Komise (ES) č. 175/2001 ze dne 26. ledna 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro vlašské ořechy ve skořápce,
- nařízení Komise (ES) č. 912/2001 ze dne 10. května 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro fazole,
- nařízení Komise (ES) č. 1508/2001 ze dne 24. července 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro cibuli a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2213/83,
- nařízení Komise (ES) č. 1615/2001 ze dne 7. srpna 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro melouny a kterým se mění nařízení (ES) č. 1093/97,
- nařízení Komise (ES) č. 2396/2001 ze dne 7. prosince 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro pór,
- nařízení Komise (ES) č. 1284/2002 ze dne 15. července 2002, kterým se stanoví obchodní norma pro lískové ořechy ve skořápce,
- nařízení Komise (ES) č. 1466/2003 ze dne 19. srpna 2003, kterým se stanoví obchodní norma pro artyčoky a kterým se mění nařízení (ES) č. 963/98,
- nařízení Komise (ES) č. 1757/2003 ze dne 3. října 2003, kterým se stanoví obchodní norma pro cukety a kterým se mění nařízení (EHS) č. 1292/81.

Obchodní normy v platnosti i po 1. 7. 2009

- nařízení Komise (ES) č. 85/2004 ze dne 15. ledna 2004, kterým se stanoví obchodní norma pro jablka,
- nařízení Komise (ES) č. 86/2004 ze dne 15. ledna 2004, kterým se stanoví obchodní norma pro hrušky,
- nařízení Komise (ES) č. 1673/2004 ze dne 24. září 2004, kterým se stanoví obchodní norma pro kiwi,
- nařízení Komise (ES) č. 1861/2004 ze dne 28. října 2004, kterým se stanoví obchodní normy pro broskve a nektarinky,
- nařízení Komise (ES) č. 1543/2001 ze dne 27. července 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro saláty a endivii kadeřavou letní a endivii zimní,
- nařízení Komise (ES) č. 1799/2001 ze dne 12. září 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro citrusové plody,
- nařízení Komise (ES) č. 843/2002 ze dne 21. května 2002, kterým se stanoví obchodní norma pro jahody a kterým se mění nařízení (EHS) č. 899/87,
- nařízení Komise (ES) č. 1455/1999 ze dne 1. července 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro papriku zeleninovou,
- nařízení Komise (ES) č. 790/2000 ze dne 14. dubna 2000, kterým se stanoví obchodní norma pro rajčata,
- nařízení Komise (ES) č. 2789/1999 ze dne 22. prosince 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro stolní hrozný révy vinné.

Pramen: www.zahradaweb.cz, 17.4.2009**Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 29. 4. 2009**

100 HUF - 9,238 Kč
1 EUR - 26,715 Kč

1 PLN - 6,051 Kč
1 HRK - 3,600 Kč

1 USD - 20,132 Kč

VydavatelTIS^{ČR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz
Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.